

קטעים מתוך יומנים וזכרונות על ההסתה נגד יהודים ורדיפתם

1

11 באוגוסט 1935

ההסתה נגד יהודים עצומה, גרועה הרבה יותר משהייתה בזמן החרם הראשון. פה ושם יש התחלות של פוגרומים, ואנחנו מרגישים שיש סכנה שיהרגו אותנו בתוך זמן קצר – לא שכנינו אלא "המטאטאים", המופעלים כביטויה של "רוח העם". שלטים שכתבו עליהם "כל הקונה מיהודים הוא בוגד בעם" נתלו בחשמלית ברחוב פראג. חלונות החנויות הקטנות בפלאוון מכוסים במשפטים ובחרוזים... המלאים שנאה; דברים בנוסח "לא רוצים לראות יהודים בעיירתנו היפה פלאוון".

בכל מקום מופיע ה"דר שטירמר" עם סיפוריו המגעילים על חילול הגזע ועם נאומיו הפרועים של גבלס. מקרים רבים של אלימות גלויה. כמעט אותה מידה של הסתה נגד הקתוליות... בשבועות האחרונים מתגברת התחושה שהמצב אינו יכול להימשך כך. והדברים נמשכים... לאחר חודשים ארוכים חזרנו לבית הקולנוע... זבל גרוע עד כדי כך שהסרט אינו ראוי אפילו לאזכור. אך יש בסרט דמות אחת שהיא מפלצת לבנטינית שסוחרת בנשק. הילדה שישבה לידי לחשה מיד "היהודי".

9 באוקטובר 1936

הבוקר אמרו לי בספריה שמכיוון שאיני ארי לא אוכל עוד לעשות שימוש באולם הקריאה. הסכימו לתת לי את כל הדרוש לי כדי לקחתו הביתה או להשתמש בו בחדר הרישום, אבל חל איסור רשמי בנוגע לאולם הקריאה.

מתוך יומנו של ויקטור קלמפרר, 1935-1936

ויקטור קלמפרר, יהודי, יליד 1881, היה מרצה לספרות באוניברסיטת דרזדן. יומניו פורסמו בגרמניה בשנת 1996. בהם מתועדים חייו בדרזדן בשנות הכיבוש הנאצי. הוא היה נשוי לאישה לא יהודיה, וכך ניצל מגירוש. בשנות השלטון הנאצי שהה עם משפחות מעורבות אחרות בביתו וכן באחד מבתי היהודים. קלמפרר נפטר בדרזדן בשנת 1960.

Victor Klemperer, **I Will Bear Witness**, N.Y., 1998, pp.129, 136, 194

בעברית: ויקטור קלמפרר, **יומנים 1933-1945**, ת"א: עם עובד, 2004

בתוך "בלי יוצאים מן הכלל?" (יד ושם, בית הספר המרכזי להוראת השואה)

אבי התקבל כחבר באגודת לוחמי החזית של הצבא הגרמני. בסוף 1933 קראו לכל היהודים, הודיעו להם שהם מגורשים בזה, כי הם יהודים והם בושה לעם הגרמני וכו'. זה לא שבר אותו, אבל זה שבר לו את האמונה הזאת שיהודים יכולים להיטמע.

אורי בן ארי